

محور اول : مدیحه سرایی خاندان پیامبر

شبکه توسل به اهل بیت، یک فرصت

- امروز بحمدالله در سرتاسر کشور شبکه‌ی مداحان توسعه پیدا کرده است.
- این جریان و شبکه‌ی توسل به اهل بیت و برانگیختن عواطف، خیلی فرصت مهمی است.
- برادران مسلمان ما در کشورهای دیگر، خیلی از فرصت‌های ما را ندارند؛ یکی‌اش همین است.
- بنده‌ی حقیر، خدا را سپاسگزارم که توفیق مرحمت کرده است؛ حدود سی سال یا بیشتر است که ما این توسل را در این روز داریم.

عواطف: یکی از عوامل حفظ دین

- یقیناً یکی از عواملی که دین، معنویت، عقیده و اخلاق را در یک جمعیتی در طول تاریخ حفظ می‌کند، عواطف است؛ در کنار عقل و خرد و استدلال.
- انبیای الهی با مردم با زبان فلسفی حرف نزده‌اند؛ اگرچه برای فهمیدن و تعمق در بیان آن‌ها، عقل فلسفی لازم بود و هست؛ اما این سفره، سفره‌ی خاص نیست؛ لذا زبان آن، زبان استدلال عقلی نیست؛ این زبان، ترکیبی است از اندیشه و عقل و عواطف.
- عاطفه می‌تواند مسیر فهم عقلی را هموار کند.
- ما به طور طبیعی این جریان آمیختگی عقل و عاطفه را داریم؛ هم در جلسات مولودی‌خوانی و عزاداری، هم در جلسات دعاخوانی.
- (دعای کمیل، دعای ندبه، دعای امام حسین در عرفه و دیگر دعاها که بحمدالله از امتیازات مخصوص پیروان اهل بیت است.)

شأن و وظایف مداح

- شأن مداح این است : برانگیختن عواطف، و به کمک اندیشه و خرد بردن این عواطف.
- بتواند با بیان و شیوه‌ی هنری، معرفت را در بین مردم گسترش دهد.
- شعر و لحنی که انتخاب می‌کنید، در این جهت قرار بگیرد : افزایش معرفت و عمق بخشیدن به هدایت مردم و دانائی‌های آن‌ها از دین و از راه زندگی. جامعه‌ی مداح می‌تواند این کار را به بهترین وجه انجام دهد.
- گاهی تأثیر خواندن یک شعر که حامل معارف است، از ساعت‌ها سخن گفتن فصیح و بلیغ یک گوینده بیشتر و عمیق‌تر است؛ این یک فرصت است؛ این فرصت را نباید ضایع کرد.
- این فرصت در این صورت‌ها ضایع خواهد شد:
 - ۱) شعر محتوا نداشته باشد.
 - ۲) در شعر نکته‌ی ضعیف و احياناً غلط وجود داشته باشد.
 - ۳) کیفیت اجرا جوری باشد که مرزهای شرعی را مخدوش کند.
 - ۴) نیازهای نقد را که امروز مردم به دانستن آن‌ها احتیاج دارند، ندیده بگیرد.
- فرض کنیم در دوران جنگ تحمیلی که کشور به یک حماسه‌ی پرشور عملی و جهاد در میدان نیاز داشت. یک نفر در مجالس خود، شعر هم بخواند، خوب هم اجرا کند، منتها اشاره‌ای به این نیاز وقت نکند؛ این ضایع کردن فرصت است.
- در دوران جنگ تحمیلی کارهایی که مداح‌های ما کردند و اثری که در اعماق جان رزمندگان ما گذاشتند، کم‌نظیر است.
- امروز هم در میان شعرهایی که خوانده شد، به نیازهای نقد توجه شده بود؛ نمونه‌ی کاملش همین شعر آقای سازگار است.
- ایشان در شعرها و سرودها یک پیوند لطیفِ درست‌هنری‌ای بین عرش و فرش می‌زند؛ از حریم ملکوت همین طور آرام و با شیوه‌ی هنری حرکت می‌کند، می‌آید در نیاز امروز.

نعمت‌های الهی در اختیار شماست: حنجره، لحن و آهنگ، قریحه‌ی شعر. این نعمت‌ها را در خدمت چه قرار می‌دهید؟ اگر در خدمت اختلاف افکنی و تحریک عصبیت‌هایی قرار گرفت که امروز به خاطر این عصبیت‌ها، متعصبین لجوج در نقاطی از دنیا سر می‌زنند، این استفاده، استفاده‌ی بدی است. شما اینجا یک شعر بخوانید، عکس و تفصیلات آن در فلان نقطه، چهار تا آدم جاهل متعصب را تحریک کند، بیندازد به جان یک مشت زن و بچه‌ی بی‌گناه، خون این‌ها را بریزد. مراقب این چیزها باشید. دلیل اصرار و تأکید بنده برای این‌که اختلافات مذهبی و طایفه‌ای را کم‌رنگ کنید، این است. کسی خیال نکند که اگر ما بخواهیم نعمت این عشقی که دل‌های مردم ما بحمدالله مالمال از محبت اهل بیت است، شکرگزاری کنیم و این عواطف را تحریک کنیم، راهش آن است؛ نه، اشتباه است. اختلاف افکنی یا تحریک عصبیت‌های اختلاف افکن، مصلحت نیست؛ نه امروز مصلحت است، نه زمان امام صادق علیه السلام مصلحت بود؛ آنها هم جلویش را گرفتند. بعضی از افراد سطحی‌نگر به این مسئله توجه ندارند.

– همین طور است اختلافات داخلی.
امروز مردم ما باید امید داشته باشند؛ اگر امید بود، حماسه خواهد بود.
حماسه دستوری و بخشنامه‌ای نیست.
حماسه از دل می‌جوشد، با عقل هدایت می‌شود و با ایمان پشتیبانی می‌شود.
اگر دل از امید و فکر از منطق صحیح خالی شد، حماسه به وجود نمی‌آید.
– حماسه‌آفرینی این است: فضای بدبینی و سوء ظن به وجود نیاید؛ فضای امید، خوشبینی و نگاه به چشم‌اندازها به وجود آید؛ چشم‌اندازهایی که قطعی، یقینی و حقیقی است، تلقینی نیست.
اگر مثلاً در اوائل دهه‌ی ۶۰ می‌گفتیم آینده چنین و چنان خواهد شد، ممکن بود بعضی‌ها بگویند، اینها دارند تلقین می‌کنند؛ اما امروز این حرفها نیست؛ امروز حرکت عمیق و وسیع پیشرونده‌ی انقلاب و کشور را به سوی اهداف داریم می‌بینیم.
– جهاد مداوم، نیاز همه است. همه‌ی پیشرفت‌ها و تمدن‌سازی‌ها، به برکت مجاهدت دائم شده است.
مجاهدت دائم همه‌اش به معنای رنج کشیدن نیست. جهاد، شوق آفرین و نشاط آفرین است.
اگر امروز که به این جهاد نیاز داریم، کسی بیاید به تنبلی و کسالت و بیکاری دعوت کند، این‌ها میشود کفران نعمت الهی؛ «أَلَمْ تَرَ أَلِیَ الَّذِیْنَ بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَ أَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ. ۱» (سوره مبارکه ابراهیم، آیه ۲۸) این نباید بشود.
* امام خامنه‌ای: من کسی را متهم نمی‌کنم به این‌که عالماً و عامداً دارد نقشه‌ی دشمن را انجام می‌دهد، اما به طور قطع و یقین می‌گویم: هر حرکت اختلافی، به هر شکلی، در میان ملت‌های مسلمان، یا در درون یک کشور میان افراد آن کشور، بازی کردن در زمینی است که دشمن آن زمین را تعیین کرده است؛ کمک به دشمن است. مسئله‌ی وحدت را همه باید جدی بگیرند. (دیدار مسئولان نظام و میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی – ۱۳۹۱/۱۱/۱۰)

لژوم خودسازی مداحان

– مردم از صدا و شعر شما لذت می‌برند، از اجرای شما دل‌هایشان تکان می‌خورد و اشک می‌ریزند؛ اما به خود شما هم نگاه می‌کنند. اگر شما از لحاظ اخلاق، تدبیر و عفت، نمود تحسین‌آوری داشتید، همه‌ی آنچه که گفته شد، به صورت مضاعف در مردم اثر خواهد کرد.
– اگر خدای نکرده، مردم نشانه‌ی تزلزل اخلاقی و عقب‌ماندگی از لحاظ اخلاق و رفتار و خدای نکرده عفت و این چیزها مشاهده کنند، اثر این زیبایی‌هایی که در کار شما هست، از بین خواهد رفت.
– همه‌مان باید مراقب باشیم؛ ما عمامه‌ای‌ها بیشتر از دیگران، نامداران عرصه‌ی دین و تقوا بیشتر از دیگران.

^۱ آیا ندیدی کسانی را که نعمت خدا را به کفران تبدیل کردند، و قوم خود را به سرای نیستی و نابودی کشاندند.

– شما که در عرصه‌ی دین و معرفت و امور الهی دارید کار می‌کنید، باید خیلی مراقب باشید؛ مراقب اخلاق، مراقب پاکی زبان، پاکی دامان، پاکی دل، پاکی دست. خدای متعال به شما کمک کند.

– یک مادح آستان فاطمی سلام الله علیها وقتی که در یک چنین جایگاهی قرار گرفت، یک انسان برجسته است.

مخلوط نکردن مجالس جشن و عزاداری

– خیلی اوقات به برادران مداح، این اعتراض را می‌کردم که جلسه‌ی جشن را به مجلس عزاداری تبدیل می‌کردند.

– شاخصه‌ی اصلی شما مداحی است، نه روضه‌خوانی. روضه بخوانید، بنده طرفدار روضه‌خوانی‌ام، خودم هم روضه‌خوانم.

– هیچ لزومی ندارد در مجلس مولودی‌خوانی علیهم‌السلام حتماً باید یک روضه‌ای خوانده شود و یک اشکی گرفته شود.

– در خارج این‌گونه وانمود نشود که عواطف مردم نسبت به اُمّه علیهم‌السلام منحصر است در گریه و سینه‌زنی و عزاداری؛ نه، عزاداری به جای خود، مدیحه و مولودی‌خوانی و شادی هم به جای خود؛ این‌ها را نباید با هم مخلوط کرد.

محور دوم: مسئله‌ی زن

ظلم تمدن غرب به زن

– گناه بزرگی که تمدن غرب در مورد جنس زن مرتکب شده است، به این زودی قابل پاک شدن و قابل جبران شدن نیست، حتی به آسانی قابل بیان کردن هم نیست.

– یکی از طبایع تمدن غربی، فریب، دورویی، نفاق، دروغگوئی، تناقض در رفتار و گفتار است:

جنایت می‌کنند، اسمش را حقوق بشر می‌گذارند! ظلم می‌کنند، اسمش را طرفداری از ملت‌ها می‌گذارند! حمله‌ی نظامی می‌کنند، اسمش را دفاع می‌گذارند!

امروز در دنیا کاری کرده‌اند که یکی از مهمترین وظائف زن، جلوه‌گری است. ظلمی از این بالاتر؟ اسم این را گذاشته‌اند آزادی، اسم نقطه‌ی مقابله را گذاشته‌اند اسارت!

– حجاب قرار دادن زن برای خود، تکریم و احترام زن است؛ ایجاد حریم برای زن است. این حریم را شکستند.

– یکی از اولین آثار سوء شکستن حریم حجاب، ویران کردن خانواده بود.

وقتی در جامعه‌ای خانواده متزلزل شد، مفاسد در این جامعه نهادینه می‌شود.

– مشکلاتی که امروز در غرب وجود دارد، این قانون‌های ابلهانه و خبثت‌آمیزی که در زمینه‌ی مسائل جنسی دارند می‌گذرانند، این‌ها را به ته درّه دارد حرکت می‌دهد.

– تمدن غربی چه بخواهد، چه نخواهد، قادر نیست جلوی این سقوط را بگیرد. ترمز این وسیله بریده است، جاده هم بشدت لغزنده و سراشیب است. این‌ها گناه کردند آن وقتی که ترمز را بردند و خودشان را در لب این پرتگاه قرار دادند.

– زوال تمدن‌ها، مثل سر برآوردن تمدن‌ها، یک امر تدریجی است و این تدریج دارد اتفاق می‌افتد.

گمان نمی‌کنم از چشم این نسل یا نسل بعد از این نسل دور بماند؛ خواهند دید که چه اتفاقی می‌افتد.

نگاه اسلام به زن

– در طی مراتب معنوی و الهی، بین مرد و زن هیچ تفاوتی نیست.

– در جاده‌ی تکامل و تعالی، آن که حرکت می‌کند، انسان است؛ نه مرد یا زن.

– خدای متعال زنی مثل فاطمه‌ی زهرا سلام الله علیها می‌آفریند که امام عسکری یا امام هادی علیهما السلام می‌فرمایند: «نحن حجج الله علی خلقه و فاطمه حجة الله علینا». فاطمه‌ی زهرا سلام الله علیها امام اُمّه است؛ شخصیت، دیگر از این بالاتر؟

– متین‌ترین، منطقی‌ترین و عملی‌ترین قوانین و حدود و مرزهایی که ممکن است انسان در زمینه‌ی مسئله‌ی جنسیت فرض کند، در اسلام آمده است. باید دنبال این رفت.

– در حقوق اجتماعی و در حقوق شخصی و فردی، بین زن و مرد تفاوتی وجود ندارد.

در چند مسئله‌ی اختصاصی شخصی امتیازاتی به زن داده شده و در چند مسئله هم امتیازاتی به مرد؛ آن هم بر اساس اقتضای طبیعت زن و مرد.

وظایف زن

(۱) خانه داری

– یکی از مهمترین وظائف زن، خانه‌داری است.
– بنده عقیده ندارم که زن‌ها نباید در مشاغل اجتماعی و سیاسی کار کنند؛ اما اگر چنانچه به این معنا باشد که به خانه‌داری به چشم حقارت نگاه کنیم، این می‌شود گناه.
– خانه‌داری یک شغل است: شغل مهم، حساس و آینده‌ساز.

(۲) فرزندآوری

– فرزندآوری یکی از مهمترین مجاهدت‌ها و وظائف زنان و در حقیقت هنر زن است.
– خدای متعال ابزار پرورش فرزند را به زن داده است: صبرش، عاطفه‌اش، احساساتش و اندام‌های جسمانی‌اش را به زنان داده است.
– اگر چنانچه این‌ها را در جامعه به دست فراموشی نسپریم، آن وقت پیشرفت خواهیم کرد.
– به خاطر خطاهایی که داشتیم، متأسفانه یک برهه‌ای این مسئله مورد غفلت قرار گرفت و امروز داریم خطراتش را می‌بینیم.
– پیر شدن کشور و کم شدن نسل جوان، از چیزهایی است که اثرش بعداً ظاهر خواهد شد؛ وقتی هم اثرش ظاهر شد، آن روز دیگر قابل علاج نیست؛ اما امروز قابل علاج است.

* امام خمینی: مملکت ایران ۳۵ میلیون حالا می‌گویند جمعیت دارد. وسعتش آنقدر است که برای صد و پنجاه میلیون تا دویست میلیون جمعیت کافی است. یعنی اگر دویست میلیون جمعیت داشته باشد، در ایران به رفاه زندگی می‌کنند. (۱۳۵۸/۲/۳۰)
* امام خامنه‌ای: ما باید در سیاست تحدید نسل تجدیدنظر کنیم. سیاست تحدید نسل در یک برهه‌ای از زمان درست بود؛ یک اهدافی هم برایش معین کردند. آنطوری که افراد متخصص و عالم و کارشناسان علمی این قسمت تحقیق و بررسی کردند و گزارش دادند، ما در سال ۷۱ به همان مقاصدی که از تحدید نسل وجود داشت، رسیدیم. از سال ۷۱ به این طرف، باید سیاست را تغییر می‌دادیم؛ خطا کردیم، تغییر ندادیم. امروز باید این خطا را جبران کنیم. (دیدار کارگزاران نظام – ۱۳۹۱/۵/۳)

(۳) تربیت فرزند

– مادر می‌تواند فرزندان را به بهترین وجهی تربیت کند.
– مادر با رفتار، با گفتار، با عاطفه، با نوازش، با لالائی خواندن، فرزند را تربیت می‌کند. مادران با زندگی کردن، فرزند تربیت می‌کنند.
– هرچه زن صالح‌تر، عاقل‌تر و هوشمندتر باشد، تربیت فرزند بهتر خواهد شد.
– برای بالا رفتن سطح ایمان، سواد و هوش بانوان، باید برنامه‌ریزی شود.

سه مسئله در مورد زن

(۱) احترام و تکریم زن: حتماً باید مورد توجه و عنایت خاص باشد.
(۲) وظایف زنان در محیط خانوادگی، در محیط کسب و کار، در محیط سیاست، در محیط اجتماعی.
(۳) رفتار با زنان.
رفتار با زنان، ناظر به مردان است؛ چه مردان خانواده – پدران، برادران و همسران – چه مردانی که در محیط‌های کار برخورد می‌کنند. رفتار با زن باید احترام‌آمیز، محبت‌آمیز، همراه با نجابت و همراه با عفت باشد.
– هر سه موضوع، باید جداگانه مورد توجه و برنامه‌ریزی قرار بگیرد.
– روز زن و روز مادر که خوشبختانه در نظام جمهوری اسلامی با روز ولادت حضرت فاطمه‌ی زهرا سلام الله علیها انطباق پیدا کرده است، باید همه را به این نکات توجه دهد.
– اگر توانستیم در زمینه‌ی زن و خانواده و مادر و همسر، درست فکر کنیم، درست تصمیم بگیریم و درست عمل کنیم، بدانید که آینده‌ی این کشور تضمین شده است.